

2007-06-05

LS 0703-0370

Landstingsstyrelsen

**Yttrande över slutbetänkandet Friskare tänder till rimliga kostnader
(SOU 2007:19)**

Föredragande landstingsråd: Gustav Andersson

ÄRENDET

Socialdepartementet har berett landstinget möjlighet att yttra sig över slutbetänkandet Friskare tänder till rimliga kostnader.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Landstingsrådsberedningen föreslår landstingsstyrelsen besluta

att avge yttrande till Socialdepartementet enligt hälso- och sjukvårdsnämndens yttrande

att därutöver anföra följande.

Den utredning som presenteras i slutbetänkandet ”Friskare tänder till rimliga kostnader” (SOU 2007:19) innehåller förslag om ett nytt tandvårdsstöd omfattande tre delar; en tandvårdscheck, ett skydd mot höga tandvårdskostnader samt stöd till abonnemangstandvård.

Utredningen och dess förslag syftar dels till att uppmuntra till förebyggande åtgärder för att bevara en god tandhälsa, dels till att mer omfattande tandvårdsbehandlingar ska kunna utföras till en för patienten rimlig kostnad.

Bilagor

1 Sammanfattning	
2 Landstingsdirektörens tjänsteutlåtande	2007-05-11
3 HSN-förvaltningens tjänsteutlåtande	2007-04-26
4 Folktandvårdens yttrande	2007-05-09

2007-06-05

LS 0703-0370

Landstingsstyrelsens bedömning är att slutbetänkandet ”Friskare tänder till rimliga kostnader” grundar sig på ett omfattande och väl genomfört utredningsarbete, samt att de förslag som där framlagts är väl balanserade och går i linje med de uppsatta målen för utvecklingen av ett nytt tandvårdsstöd.

Att det allmänna tandvårdsstödet utformas som en check bedömer landstingsstyrelsen stimulerar till en mer regelbunden tandvårdskontakt vilket kommer att medföra goda effekter för tandhälsan. Tandvårdschecken ska även kunna användas som delbetalning i abonnemangstandvården. Detta är positivt, samtidigt som det bör påpekas att abonnemangstandvården måste utvecklas så att systemet i huvudsak bär sina egna kostnader och att det även finns andra alternativ till kontinuitet inom tandvården.

Utredningens förslag om skydd mot höga kostnader kommer sannolikt att underlätta ekonomiskt för de med mer omfattande behov av tandvårdsbehandlingar. Att högkostnadsskyddet stäms av mot en referensprislista bedömer landstingsstyrelsen som positivt då det bör minska risken för prisstegringar samtidigt som tandvårdspatienterna får ett verktyg för prisjämförelser. Landstingsstyrelsens uppfattning är att det är viktigt att patientmakten stärks och att tandvården präglas av ökad transparens både vad gäller kostnader och olika behandlingsalternativ.

Utredningen tar även upp frågor som rör konkurrens på tandvårdsmarknaden. Inom detta område har Sveriges landsting och regioner ett stort ansvar att planera tandvården för konkurrensneutralitet mellan privata och offentliga driftsformer, samt att stimulera till en dynamisk marknad med en mångfald av aktörer. I sammanhanget finns dock oro för att en tandläkarbrist kan uppstå då antalet utbildningsplatser idag inte harmonierar med det prognostiserade framtida behovet. Landstingsstyrelsen föreslår därför att en statlig översyn av antalet platser vid tandläkarutbildningarna genomförs skyndsamt.

Det är landstingsstyrelsens uppfattning att det finns ett starkt samband mellan god tandhälsa och folkhälsa i övrigt varför det finns behov av ett ökat samarbete mellan hälso- sjukvård och tandvård. För detta är det angeläget med ökad forskning och utveckling inom området. Landstingsstyrelsen välkomnar utredningens förslag att ge socialstyrelsen ett utökat uppdrag för nationell uppföljning av tandhälsan.

Det är viktigt att det system som nu är under uppbyggnad för ett nytt tandvårdsstöd präglas av enkelhet så att tung administration för vårdgivarna, patienterna och de offentliga organen kan undvikas. Systemet bör även utformas så att det enkelt kan följas upp samt utvärderas.

Chris Heister

Gustav Andersson

Per-Inge Buskas

ÄRENDET OCH DESS BEREDNING

Socialdepartementet har berett landstinget möjlighet att senast den 29 juni 2007 yttra sig över slutbetänkandet "Friskare tänder till rimliga kostnader".

En sammanfattning över betänkandet bifogas (bilaga).

Yttranden har inhämtats från landstingsdirektören, hälso- och sjukvårdsnämnden och Folktandvården Stockholms län AB.

Landstingsdirektören har i tjänsteutlåtande den 11 maj 2007 avgett yttrande (bilaga).

Hälso- och sjukvårdsnämnden har den 29 maj 2007 föreslagit landstingsstyrelsen besluta att avge yttrande enligt förvaltningens utlåtande.

S-ledamöterna reserverade sig.

"Tandvårdsutredningens förslag är för snålt tilltagna. Förslagen kommer inte att räcka för att säkerställa att alla som behöver tandvård verkligen får det.

Socialdemokraterna har på nationell nivå lagt förslag på åtgärder som ska leda en tandvård för alla och vi kan konstatera att regeringens och alliansens tandvårdsreform försenas gång på gång. I de borgerliga partiernas gemensamma valmanifest lovades reformer från den 1 juli 2007. I budgetpropositionen för 2007 sköts reformen upp till den 1 januari 2008. Nu försenas den ytterligare, och reformen kan först träda i kraft andra halvåret 2008. Detta menar vi är ett uttryck för bristande engagemang från regeringens sida.

Socialdemokraterna vill genomföra en generös tandvårdsreform. För att alla ska ha råd att besöka tandvården regelbundet vill vi att en undersökning maximalt ska kosta 200 kronor. Dessutom vill vi införa ett högkostnadsskydd mot höga tandvårdskostnader. Kostnader för behandlingar som överstiger 2 700 kronor ska subventioneras med 70 procent, och kostnader över 15 000 kronor ska subventioneras med 90 procent. I likhet med HSN-förvaltningen kan vi konstatera att det föreslagna högkostnadsskyddet inte inträder förrän vid 3000 kronor och att tandvårdschecken därför inte medför någon förstärkning av ersättningen vid behandlingskostnader under 3000 kronor. För personer äldre än 65 år blir skyddet enligt utredningens förslag oförändrat vilket måste ifrågasättas.

Till skillnad från regeringen vill vi också satsa på de ungas tandvård. Till följd av att de utbildar sig allt längre och börjar arbeta allt senare vill vi förlänga den tid då tandvården är gratis, i ett första steg till 24 års ålder.

2007-06-05

LS 0703-0370

Vi vill också satsa på förebyggande tandvård. Vi ställer oss mycket tveksamma till att utredningens förslag subventionerar tandläkar- behandling mer än tandhygienist-behandling eftersom den senare oftast inryms i intervallet under 3000 kronor. Abonnemangstandvård bör också ges möjlighet att fortsätta att utvecklas i syfte att värna den hälsobevärande och hälsobefrämjande profilen inom tandvården.

En reform som innebär ökad efterfrågan, införande av högkostnadsskydd och fri pris-sättning kan resultera i en prisdrivande effekt. Det är därför viktigt att påpeka att när det gäller patientens ställning så bör man fortsätta att slå vakt om Folktandvården som alternativ på en marknad som bygger på fri etablering och valfrihet. Vi menar att det inte finns några skäl att begränsa mångfalden genom att reducera eller avskaffa den landstingsägda vårdgivaren.

Folktandvården har allt sedan sin tillkomst betytt oerhört mycket för tandhälsan. Det finns goda skäl att värna om den framgångsrika verksamheten och som utgör en av grundpelarna i den sociala tandvårdspolitiken. En viktig aspekt avseende Folktandvårdens verksamhet är att den, till skillnad från privat verksamhet, aldrig får neka vård till någon patient.”

V-ledamoten deltog inte i beslutet.

HSN-förvaltningens tjänsteutlåtande den 26 april 2007 bifogas (bilaga).

Folktandvården Stockholms län AB har avgett yttrande den 9 maj 2007 (bilaga).

Landstingsrådsberedningen behandlade ärendet den 5 juni 2007.